

PŘÍNOS KI67 A JEHO ROLE PŘI POSOUZENÍ AGRESIVITY KARCINOMU PROSTATY

¹Král Milan, ²Prachař Dominik, ¹Kudláčková Šárka, ²Kurfürstová Daniela, ²Bouchal Jan, ¹Študent Vladimír

¹Urologická klinika LF UP a FN Olomouc

²Ústav klinické a molekulární patologie LF UP a FN Olomouc

Úvod

Při predikci vývoje onemocnění karcinomem prostaty a navrhování optimální léčby se opíráme o hodnoty sérového PSA, klinické stádium karcinomu a histologický nález stanovený Gleasonovým skóre. Mezi důležité parametry však patří i celá řada molekulárně patologických markerů, které blíže definují možnou agresivitu nádoru. Mezi ně patří i Ki67. Jde o protein těsně spojený s buněčnou proliferací. Stanovení jeho exprese se může uplatnit v rámci indikace primární léčby (radikální léčba či vyčkávací strategie) stejně jako při načasování léčby adjuvantní či salvage. Cílem naší práce je stanovit proliferační aktivitu Ki67 v punkčních proužcích i v tkáni po radikální prostatektomii a zhodnotit ji ve vztahu ke gradingu karcinomu, což může pomoci ke správnému zařazení pacientů do skupiny konzervativního přístupu nebo radikální léčby.

Metody

Studovali jsme proliferační aktivitu Ki67 u náhodně vybraných pacientů, kteří byli vyšetřováni a operováni ve Fakultní nemocnici Olomouc v letech 2017 a 2018. Proliferační aktivita byla hodnocena pomocí imunohistochemie Ki67 jak v punkčních proužcích tkáně prostaty (N=52), tak ve tkáni z radikální prostatektomie (N=126). Procento Ki67 pozitivních buněk bylo hodnoceno ve dvou místech vždy ve 300 buňkách. Výsledky byly statisticky vyhodnoceny. Výsledky byly statisticky vyhodnoceny pomocí Mann-Whitney testu, Kruskal-Wallisova testu a Spearmanova korelačního koeficientu (R_s).

Výsledky

Nalezli jsme vztah proliferační aktivity Ki67 vzhledem ke Gleasonovu skóre (GS). Čím vyšší bylo GS, tím vyšší bylo také Ki67. Skupina pacientů s GS >4+3 měla také signifikantně více pozitivních proužků než skupina GS <3+4 ($p=0,004$). U radikálních prostatektomií byly nalezeny obdobné asociace jako v biopsiích ($p=0,003$). Byla nalezena silná korelace mezi hodnotami Ki67 v biopsiích a v radikálních prostatektomiích $R_s=0,62$.

Závěr

Ki67 se jeví jako dobrý prognostický znak pro karcinom prostaty. Jeho exprese ve vzorcích karcinomu prostaty dobře odráží grading nádoru a ukazuje tak lépe chování nádoru. Může tak pomoci rozhodnout o konkrétním postupu v léčbě daného pacienta.

